

GLADIIRIS

59

ČZS — ZÁKLADNÍ SPECIALIZOVANÁ ORGANIZACE
PĚSTITELŮ MEČÍKŮ A KOSATCŮ V NOVÉM JIČÍNĚ

GLADIRIS

ROČNÍK XVI

ČÍSLO 59

LISTOPAD 1984

Neprodejné. zdarma

pro vlastní potřebu svých členů vydává základní specializovaná organizace pěstitelů mečíků a kosatců ČZS se sídlem v Novém Jičíně.

Řídí redakční rada ve složení

Miroslav Benda, RNDr. Leonard Rýznar, PhDr. Peter Repčík, Josef Heroudek, ing. Břetislav Mičulka, Vlastimil Novák.

Povoleno ONV v Novém Jičíně č. 403/16 — 391/82.

Vytiskly Východočeské tiskárny, n. p., provoz 20, Hradec Králové

OBSAH

	strana
Výstava kosatců ve Vsetíně	2
Ústřední evidence druhů mečíků	5
Mečíky v listině povolených odrůd	6
Některé zahraniční novinky mečíků 1984	7
Chlazení výstavních klasů mečíků	11
Omezíme používání chemických přípravků při pěstování mečíků	12
Společenská kronika	15
Křížovka	16

✻ VÝSTAVY ✻

Výstava kosatců »Vsetín 1984«

Petr Fojtů

Tato výstava se uskutečnila z podnětu oblastní skupiny GLADIRIS Vsetín. Jako spolupořadatel byl přizván a pozvání přijal OV Českého zahrádkářského svazu a MěstNV Vsetín. Výstava kosatců byla rozšířena o miniskalky přítele Kaňáka a tematicky byla zaměřena k Mezinárodnímu dni dětí. Pořadatelé si vytýčili čtyři základní záměry:

- propagovat velkokvěté kosatce jako progresivní a nesmírně krásnou květinu,
- popularizovat pěstování skalniček a vůbec rostlin formou malých osázených m's a koryt, což je vhodný způsob pro malé zahrádky, balkóny a terasy,
- celou výstavu zaměřit k Mezinárodnímu dni dětí a toho využít k co největší propagaci květin mezi dětmi a hlavně dospívající mládeží,
- výstavu připravit tak, aby měla co největší estetickou hodnotu, propagační charakter a vysokou kvalitu vystavovaných květů a exponátů, aby co nejvíce propagovala práci ČZS v okrese Vsetín a ukázala, že ČZS je velmi aktivní a společensky významnou složkou NF.

Propagace výstavy

Bylo vylepeno a rozesláno 300 ks velkých plakátů po celém okrese Vsetín a mnohé i mimo okres. Dále bylo rozdáno 3900 ks malých letáčků a uveřejněny články v závodních časopisech vsetínských podniků. Na tuto výstavu byly upozorněny všechny ZO ČZS okresu Vsetín a byly jim dodány plakáty a propagační materiál.

Dopisy a letáčky byly zaslány do všech základních škol ve Vsetíně a byly pozvány ke společné prohlídce výstavy.

Propagace byla provedena v nejvíce možném rozsahu.

Výstavní prostory a zařízení

Výstava byla instalována v I. poschodí budovy MěstNV Vsetín. Prostory byly pro výstavu kosatců velmi vhodné. Velkou výhodou byla mramorová dlažba a k pěknému vzhledu celého prostoru přispěly dřevěné obklady stěn. Výstavní prostor bylo nutno upravit tak, aby působil dojmem lehkosti, aby v něm vynikla křehkost a elegance kosatců. Bylo použito palet a lehkých podstavců k tomuto účelu vyrobených. Prostor byl doplněn o jezírko s vodou, což velmi oživilo celkový vzhled. Všechny exponáty byly umístěny do pěkných váz.

Kresby, kterými byla výstava doplněna, byly práce dětí základní školy na Ohradě. Kvalita kreseb byla velmi vysoká a dá se říci, že velmi přispěly k celkovému pěknému vzhledu výstavy. Pro menší děti byly v okolí pískoviště vystaveny hračky, které vzbuzovaly zájem a velký obdiv dětí. Celý prostor se podařilo skloubit tak, že působil opravdu lehce, přitažlivě a v každé části bylo něco, co dokázalo upoutat oči a zájem návštěvníků.

Exponáty

Kotace, které byly vystavovány jako samostatné exponáty, byly vysoké kvality. Ze 399 vystavených květů bylo 311 druhů. Je to počet, který se jen málokdy na výstavách sejde. K tomu přispěla účast jak pěstitelů z jižnějších oblastí, tak z oblastí severnějších. Dá se říci, že se sešel celý sortiment — jak odrůdy rané tak pozdější.

K vysoké kvalitě přispěly květy předních pěstitelů, a to Rýznara z Hulína, Mímránka z Mysločovic, Heroudka z Otrokovic, Hrabovského z N. Jičína, kteří mají v sortimentu nejnovější odrůdy vyznačující se vysokou kvalitou květů.

Velmi dobře obsadili výstavu i členové oblastní skupiny Vsetín Ludvík David, Jar. Gold, Ludvík Králík, Jan Machala, Jan Mikšík a Ludmila Zatloukalová. Celkem vystavovalo 24 pěstitelů a odbornou porotou byly vyhodnoceny květy následujících pěstitelů.

Jako nejlepší květ výstavy byl vyhodnocen SILVER SHOWER př. Jos. Heroudka z Otrokovic.

- I. cenu LADOVEC (šl. Repčík) př. Leonard Rýznar, Hulín,
- I. cenu LUISIANA LAGE př. Petr Mímránek, Mysločovice,
- II. cena LEMON CROWN př. Petr Mímránek, Mysločovice,
- II. cena YELLOW CHIFFON, př. Jar. Hrabovský, N. Jičín,
- II. cena SKETCH ME, př. Alfréd Friedsam, Otrokovice,
- III. cena CAMELOT HUES, př. St. Jurčeka, Napajedla,
- III. cena CIRCUS STRIPES, př. Zd. Hromada, Leskovec,
- III. cena MARGARITA, př. Mir. Slíva, Paskov.

Kolekce květů:

- I. cenu Jar. Hrabovský, N. Jičín,
- II. cenu Leonard Rýznar, Hulín,
- III. cenu Jos. Heroudek, Otrokovice,
- IV. cenu Lud. Zatloukalová, Vsetín,
- V. cenu Lad. Dlugoš, Ostrava - Poruba.

Vkusně se podařilo upravit část výstavy věnovanou miniskalkám, Krásně osázené mísy a koryta vynikly na rašelínovém podkladu doplněném mechem a kameny. I tato část byla esteticky a vzhledově velmi kvalitní.

Aranžmá

Celá výstava byla doplněna o velké vazby. Bylo použito asi 300 květů kosačů a jiných květů a velké množství zeleně. I tyto velké vazby měly vysokou estetickou hodnotu. Celý prostor pěkně doplnily trávnickové plochy a značně oživily šedou podlahu.

Průběh výstavy

Výstava byla zahájena v sobotu v 8.30 hodin malou slavností. Po přivítání a představení hostů promluvil předseda OV ČZS s. Čada. Ve svém projevu [pěkně] zdůraznil nutnost působení na mladou generaci. Na jedné straně dát dětem vše, co je potřeba ke šťastnému životu, ale také na druhé straně vyžadovat od dětí a mládeže činnost, pracovitost, anagažovanost a úctu ke společným hodnotám a hezkým lidským vztahům. Bylo řečeno mnoho podnětů, které by se měly odrazit v práci s mládeží.

Po projevu předsedy OV ČZS vystoupily se svým pásmem děti z MŠ na Ohradě pod vedením s. učitelky Jany Pařízkové. Vystoupení dětí bylo krásným zážitkem pro všechny přítomné a bylo vidět v mnohých očích slzy dojetí. Vždyť básničky dětmi přednesené byly zaměřeny k přírodě, květinám

a pěkným lidským vztahům. Již v tuto chvíli se potvrdilo heslo, které bylo mottem výstavy — Bez dětí a květin by byl život smutný.

Po překrásném vystoupení dětí poděkoval tajemník MěstNV s. Hoffr za propagaci města a krásně instalovanou výstavu a přestřizáním pásky výstavu zahájil. Po prohlídce výstavy pozvanými hosty byla výstava otevřena pro veřejnost.

Již po přejití prvních návštěvníků byla vidět spokojenost a přibývalo hezkých zápisů v kronice výstavy. Bylo mnoho chvály na uspořádání výstavy, krásu květů a na citlivou úpravu celého prostoru.

Dostí velkým zklamáním pro pořadatele byla velmi slabá sobotní návštěva na výstavě. 305 dospělých návštěvníků, to bylo přece jen hluboko pod očekáváním. Tuto malou návštěvnost jistě ovlivnilo špatné počasí. S určitými nadějemi jsme očekávali větší návštěvu v neděli. V neděli navštívilo výstavu 578 dospělých návštěvníků. I tato návštěva byla zklamáním. Určitým uspokojením bylo to, že spolu s dospělými přišlo na výstavu za sobotu a neděli 484 dětí. Výstava byla prodloužena na pondělí proto, aby se výstavy mohly zúčastnit společně vsetínské školy. Za pondělí navštívilo výstavu 305 dospělých a s nimi 108 dětí.

V pondělí po osmé hodině začaly výstavu navštěvovat hromadně skupiny ze škol. Bylo až neuvěřitelné, jak mnoho tříd výstavu navštívilo. 801 dětí prošlo výstavním prostorem. Přišly děti z devíti vsetínských škol.

Za celou dobu trvání výstavy prošlo jejími prostorami 1188 dospělých platicích a 102 čestných hostů. Dále pak 51 studentů a 1383 dětí do 14 let. Tedy výstavu zhlédlo 2724 návštěvníků.

Výstavu lze velmi vysoce hodnotit především z těchto hledisek:

1. Bylo dodrženo a splněno to, co si pořadatelé vytyčili. Propagovat velkokvěté kosatce a ukázat lidem nejnovější sortiment. Bylo předáno mnoho rad jak kosatce pěstovat a doporučeno, jakým způsobem si mohou zájemci opatřit sazenice. Tato výstava jistě nadchla mnoho zahrádkářů pro pěstování kosatců.
2. Velmi se líbila expozice miniskalek a možno říci, že i zde bylo dosaženo propagačních záměrů.
3. Zaměření výstavy k Mezinárodnímu dni dětí bylo velmi šťastnou volbou. Také to, že děti neplatily vstupné, přispělo k velké návštěvě dětí. Na mnohých dětech byl vidět velký zájem o květiny, což potvrzují zápisy v kronice výstavy. Ze všech vybíráme dva: „Moc se nám to líbilo. Musíme se naučit také tak hospodařit s květinami.“ Žáci ZDŠ Hovězí 7. B. „Výstava se nám moc líbila a voněla.“ Novotná.
Tímto pořadatelé přispěli k plnění programu vytyčeného okresní konferencí ČZS na Vsetíně i výzvy ÚV ČZS. Neměla by to být poslední akce, kterou by byly děti přitahovány k zahrádkářské činnosti a vůbec k přírodě. Návštěva dětí byla pro pořadatele velkou odměnou.
4. Celá výstava byla propagací práce ČZS a potvrzením toho, že ČZS je platnou a dobře pracující složkou Národní fronty a že jeho činnost není vidět jen v oblasti svých členů, ale velmi mnoho dává široké veřejnosti a tím i celé naší společnosti. Vždyť i tato výstava se jistě projeví v akci ČZS „Za rozkvetlou ulici“ a přispěje k tomu, aby byly prostory kolem domů krásnější, vždy upravené i společné prostory sídlišť.
Výstava byla také nemalou propagací i našeho města, jak připomenul při zahájení výstavy s. Hořr.

Závěrem je nutno poděkovat všem, kteří jakýmkoliv způsobem přispěli ke zduhu výstavy. Především OV ČZS Vsetín za nemalou pomoc. MěstNV Vsetín za to, že umožnil uskutečnění výstavy v prostorách své budovy. Dále pak městskému výboru NF.

Velmi vděční jsou pořadatelé za pomoc ZO ČZS Vsetín - město, organizací Liptál a Leskovec za zapůjčení výstavního zařízení a váz. Díky za nezištnou pomoc členům ostatních základních organizací.

Vyslovujeme závěrem jedno velké přání, aby bylo na Vsetíně ještě mnoho krásných výstav a aby zahrádkáři patřili k neaktivnější složce NF.

ÚSTŘEDNÍ EVIDENCE DRUHŮ MEČÍKŮ

Alois Klipec

Na výroční členské schůzi v únoru letošního roku byl přijat návrh na založení ústřední evidence mečíků pěstovanými našimi členy. Tato evidence by dala nejen přehled o počtu pěstovaných druhů, ale ukáže též nejčastěji pěstované odrůdy, poskytne možnost zjistit, kdo z členů ten který druh pěstuje a naopak druhy, které pěstuje jen málo členů, ale měl by být o ně vzbuzen zájem pro jejich

důležité vlastnosti. Vzal jsem tento úkol na sebe, a proto žádám touto cestou všechny členy naší ZSO, aby vypracovali podle svých časových možností, ale do příští členské schůze abecední seznam, který by umožnil zpracování kartotečního lístku.

Uvádím příklad údajů:

CRAVENBERRY ICE 465 Fisch - 83 - M (Mexicali Rose X Royal Rose).
Sytě růžová s tmavším hrdlem stejné barvy, každý lupen je zakončen stříbřitým odstínem. Květy velmi zřasené, voskové, 27 pupenů, 11 otevřených.

Stupeň zvlnění či zřasení „z“ a voskovitost květů „W“ bude objasněna

zvláštním článkem ve zpravodaji, až bude dohodnuta a schválena charakteristika jednotlivých stupňů. Zatím stačí poznamenat: zvlněný, silně zvlněný, voskový. Podobně charakterizovat i vůni: slabě, středně, nebo silně voní. Tyto údaje je třeba uvést jen v tom případě, že jsou bezpečně známy.

Aby evidence byla živá a kvalitní, bude třeba údaje v určitém období doplňovat a upravovat. To v našem zpravodaji včas připomeneme. Seznamy s přesnou adresou pěstitele zasílejte na adresu: Alois KLIPEC, Komenského 53, Hranice PŠČ 753 01. Pro případné dotazy telefon 2113.

MEČÍKY V LISTINĚ POVOLENÝCH ODRŮD

Ing. Břetislav Mičulka

V listině povolených odrůd (LPO) jsou vedeny odrůdy zemědělských plodin včetně květů, které jsou doporučovány pro masové pěstování. Uváděné odrůdy byly prozkoušeny v odrůdových pokusech Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského (ÚKZÚZ), přičemž u květů kromě estetického hlediska je důležitá i odolnost vůči škodlivým činitelům a množitelnost. Množení povolených odrůd zajišťuje Sempra a Semex. LPO je každoročně doplňována o nové, vyzkoušené odrůdy a vyřazovány jako odrůdy, jejichž hodnota již neodpovídá v soutěži s novými odrůdami. Hlavní odrůdovou zkušebnou pro mečíky je Stanice ÚKZÚZ Dobřichovice, kde je prováděno vyhodnocování pokusů, prováděných i na dalších stanicích a kde jsou doporučovány změny v LPO, o nichž rozhoduje Státní odrůdová komise (SOK) na každoročním jarním zasedání.

Protože naši mečíkáři jsou velmi dobře informováni o odrůdách pěstovaných v USA, ale často nemají přehled o odrůdách, pěstovaných u nás

v širším měřítku, důkladněji prozkoušených, a proto vhodnějších pro běžnou produkci, je dále uváděn přehled odrůd zapsaných v LPO. I když někteří mečíkáři hledí na tyto odrůdy s despektem, přesto mají některé přednosti, jako je vitalita, dobrá množitelnost a při nezaujatém hodnocení i jejich estetická hodnota je srovnatelně vysoká, pokud za hodnotný mečík nepovažujeme jen mečík silně zkadeřený. Jsou tam i odrůdy bez konkurence, jako je Praha, Sans Souci, Peter Pears Beau Mond, Wig's Sensation, Blue Bird a kadeřavý Little Jade Green. Nezdá se, že nezkadeřené odrůdy jsou už odepsané. Bohužel jsou tam i odrůdy, které už měly být nahrazené z důvodů estetických nebo zdravotních.

V roce 1983 byly v LPO uvedeny následující odrůdy mečíků, z nichž odrůdy Orestes a Semiramis byly zapsány v r. 1983:

ALDEBARAN	PETER PEARS
ALFRED NOBEL	PINK PARASOL
ARDENT	POLARIS
ARTEMIS	PRAHA
BEAU MOND	PRELUDIUM
BEN TROVATO	PRODANÁ
BLUE BIRD	NEVĚSTA
BON VOYAGE	SALMAN'S FIRST
BONO'S MEMORY	SANS SOUCI
BROMA	SEMIRAMIS
CORDULA	SILBERHORN
DANCING DOLL	SMILING
ECHO	PRINCESS
EUROVISION	SNĚHOVÁ
FLOWERSONF	PRINCEZNA
FRIENDSHIP	SONATA
FUGA	SPIC AND SPAN
GOLD DUST	STROMBOLI
GROCK	ŠÁRKA
FIDELIO	TÁBOR
HAPPY END	TARANTELA
INNOCENCE	TOULOUSE
JAS	LAUTREC
LITTLE JADE	TRADERHORN
GREEN	WHITE
MARY HOUSLEY	FRIENDSHIP
ORESTES	WHITE FROSTING
OSCAR	WHITE LACE
PANDION	WIG'S SENSATION
PASTORALE	

NĚKTERÉ ZAHRANIČNÍ NOVINKY MEČÍKŮ 1984

ALL AMERICA GLADIOLUS SELECTION

- 499 DRIFTWOOD — (Smoky Lady X Papoose) — Fischer 84 — M — hnědá, míchaná se žlutou, hnědý proužek na spodních lupincích, voskový, robustní.
- 465 FUN TIME — (Lilac and Chartreuse X sem.) — Fischer 84 — LM — unikátní barevná kombinace starorůžové a pravé zelené na spodních lupincích.
- 441 TALL TALE — (High Sierra X Strawberry Jam) — Fischer 84 — M — veselá kombinace růžové, napuštěné krémovou s velkou jasnou červenou skvrnou na žlutém podkladě, až 180 cm vysoký.
- 465 LILAC FESTIVAL — (semenáč X Paragon) — Fischer 84 — M — čistá lila s krémovou hluboko v hrdle, jehlicovitě zakončené květy, robustní.

WISE GLADS — NEW YORK

- 401 FREDONIA — Wise — 84 — M — bílá s růžovou linkou na jazýčku, 27 až 29 puků, 8—12 otevřených, klas 75—90 cm, výška rostliny nad 150 cm. Poprvé kvetla už v roce 1956 a pochází z křížení Elizabeth the Queen X X Partiena. V letech 1969—1978 její šlechtitelé mečíky vůbec nepěstovali, a zdálo se, že je navždy ztracená. Avšak na podzim 1978 ji původní majitel Don Wise s manželkou našli na farmě svých rodičů, kde jí před deseti lety nasadili v počtu dvou hlíz. Z nalezených hlíz Fredonii znovu omladili.

CALUMET HILL FARM — P. Welcenbach

- 211 KITTYKAT — Welc — 84 — LM (semenáč z Towhead) nekrotí se a dobře snáší až 35 °C, 18 puků, 6 otevírá a 6 v barvě.

FLADS GLADS — Madison

- 304 IRISH WHIM — Skolaski — EM (Mary Cecilia X semenáč) X Esmeralda. Květy jsou delikátně zkadeřené, voskové, jasně zelené s tmavšími zelenými špičkami na konci okvětí, 23 puků, 8 současně otevřených.
- 464 SUMMER WINE — Skolaski — M (Lady Bountiful X High Style) světle růžově levandulový, s krémovými znaky, 24 puků, 8 otevřených, dlouho vydrží ve váze.
- 464 CASHMERE — Vincent — VE — (Dawn Watch X French Quarter) X Ecstasy, světle růžový s bílým středem, jemně zviněné květy, dává pěkný brut.
- 462 APRIL ANGEL — Vincent — E — (Blue Ripple X French Quarter) raná světlivě růžová novinka se všemi dobrými vlastnostmi.

- 312 LEMON MIST — Skolaski — M (Mary Cecilia X semenáč) květy pěkně zkadeřené, krémové se zeleným nádechem, perfektní výstavní odrůda.
- 301 PETTICOAT — Skolaski — M (Arctic Lights X semenáč) exkluzivně zkadeřený s voskovou texturou, bílý se slonovinově krémovým středem, množivý a zdravý.
- 526 ORANGE FANTASY — Markham — LM (Parade X Orange Clean) 26 puků z toho až 10 otevřených, jemně zvlněné květy, velmi atraktivně oranžový.
- 403 TOP DOLLAR — Markham — M čistě bílý, velmi dlouhé klasy, květ pěkně zkadeřený, může se stát populární.
- 440 WHISPERING PINK — Markham — M sesterský semenáč Top Dollar, ale rodčovstv. nikde neuvedeno. Velmi zkadeřený, klas až 24 puků, podle katalogu hodnocen jako „super fancy variety“.
- 242 PEACH GLO — Markham — M — (Little Mo X semenáč z Parfait), svěže růžový s bílým okem.

GLADIOLUS WORLD-WIDE — Glassboro, N. J.

- 424 ACAPULCO — W+M — 84 — LM — čistá středně oranžová s malým žlutým znakem na jazýčku, voskový, pěkně zřasený, široce otevřené květy jsou pravidelně uspořádané, klas až 90 cm, 27–29 puků, 8–10 otevřených, zdravý a množivý, vítězná výstavní odrůda.
- 412 CONCORDE — Roberts — 84 — LM — krémový až světle žlutý, otevírá až 7 květů z 21 puků, klas 70 cm, výška rostliny 150 cm.
- 532 DÉJÀ VU — Summerville — 84 — LM — světlý pink růžový, na okrajích se mísí s tmavší a v hrdle čistě bílý, 25 puků, 8–9 otevř. klas 85 cm, pochází z křížení Parade X True Love.
- 455 CRIMSON TIDE — W+M — 84 — M sytá středně červená barva s linkami na spodních lupenech, středně zřasený, 27 puků, otevírá 8–10 květů na klase 75 cm dlouhém.
- 442 DREAM MAKER — Roberts — 84 — M — broskvový a krémový, silně zřasený, a voskový, rodiče této odrůdy jsou Pale Moon, Boise Belle a La France, 21 puků, 6–7 otevřených.
- 487 KANALOA — Griesbach — 84 — M — čistý odstín tmavomodré s čistě bílým hrdlem a žebry, silný vosk a silné zřasení, 25 puků, otev. 9, klas 82 cm, tmavozelené listy, dobrá množitelnost.
- 254 KING ARTHUR — Summerville — 84 — M — oranžově červený semenáč z Excalibur, v hrdle tmavší, 27 puků, 8–9 otevřených.
- 301 MELODY — Summerv. — 84 — EM — bílý s tmavofialovou skvrnou, 21 puků, 6–7 otevřených.
- 316 MOONBEAM — Summerv. — 84 — EM recesivní čistá tmavožlutá barva, silně zřasený, hrubý vosk, 21 puků, 7 otevírá, sestra Golden Age.
- 435 PALM SPRINGS — Summerv. — 84 — M — čistě lososový s velkým žlutým hrdlem, 27 puků, 8–9 otevírá, výstavní odrůda z křížení Parade X True Love.
- 414 PROMENADE — Roberst — 84 — M — čistá středně žlutá barva, 25 puků 8 otevřených, klas 75 cm, zdravý, dobře množitelný.

- 385 REVERIE — Summerv. — 84 — M — neobvyklý odstín středně fialové, na okrajích purpurový, přechází do světlejšího odstínu v hrdle, každý lupen má jako vlas tenký bílý lem.
- 537 RIVALRY — Vincent — 84 — M — tmavě lososový s velkým bílým hrdlem 29 puků, 8—10 otevřených, zakončených jehlicovitě, pravidelně uspořádaných, na dobře tvarovaném klase, vnuk Parade.
- 443 RIVIERA — W+M — 84 — M — ledově růžový, jazýček krémově žlutý, silně zřasený, výjimečně dobré uspořádání květů, 25 puků, 7—8 otevřených, klas 77 cm dlouhý. Zdravý, dobře množitelný.
- 354 RUBY RUFFLES — Roberts — 84 — EM — červený, silně zřasený, vyvážená dekorativní odrůda.
- 305 SABRINA — Summerv. — 84 — M — semenáč z křížení Blarney Stone X Forever Green, převyšuje oba rodiče ve velikosti, kráse, a tvaru. Barva středně zelená, s výraznou růžově červenou skvrnou v hrdle, 21—23 puků, 7—8 zřasených, silně voskových květů, zvláště zdravá a množitelná odrůda.
- 455 SENTRY — Roberts — 84 — M lososově červený s ostrými bílými linkami na tmavočerveném hrdle, z 23 puků otevírá 7—9 silně voskových, pěkně zřasených květů na 72 cm dlouhém klasu. Dobře množitelný, mimořádně zdravý.
- 300 SNOW BIRD — Roberts — 84 M — čistě bílý, nádherně zřasený, jehlicovitě zakončené květy, silně voskový, těsně uchycené květy, cenný rodič při křížení bílých 200 a 300. Dává hodně, dobře klíčivého brutu.
- 263 SYMPHONY — Summerville — 84 — M — jemný odstín levandulově růžové se zeleným hrdlem, z 21—23 puků otevírá 7 zřasených, dobře uspořádaných květů, zdravý, množivý.

PIXIOLY

- 254 APRIL — Summerville — 84 — E — jasně červený s tmavším hrdlem, 21—23 puků, 7—8 otevřených pravidelně uspořádaných květů. Jako jeho semenný rodič Ren Bantam též nikdy nepřerůstá, dává velký brut, hlízy jsou zdravé.
- 237 ARIANNE — W+M — 84 — EM — tmavě lososový s kresbou stejné barvy ve žlutém hrdle, 25—27 puků, 9 otevírá, 62 cm dlouhý klas, vítězná odrůda.
- 237 DOLL BABY — Summerv. — 84 — E — zářivá tmavě oranžová barva, oranžově červený jazýček, vynikající výstavní odrůda, která na dobře vyváženém klase otevírá z 25 pupenů 8—9 lehce zřasených květů.
- 263 FANTASIA — Roberts — 84 — M středně levandulově růžový s velkým zelenožlutým hrdlem, semenáč Lilac and Lime X Amy Beth, 23—25 pupenů, 8 otevřených.
- 256 KYRSTAL — W+M — 84 — M — tmavě červený, na okrajích bílý, pochází z Reynard X Red Ridinghood, zdravá, vítězná odrůda.
- 105 LADY BIRD — Roberts — 84 — EM — základní barva je velmi čistá jasně zelená, bez jiných příznaků v hrdle, ale okraje květních plátek jsou světle oranžové, klasický tvar květu, 20 pupenů, 6—7 otevírá, klas 50 cm.

- 295 MAGICIAN — D. Summerville — 84 — EM — červenohnědá dýmová, na okrajích tmavě lososově růžový, v hrdle zářivě oranžově červené uhlíky, 25 puků, 8—9 otevřených květů.
- 223 REFLECTION — D. Summerville — 84 — EM — světle žlutý s širokým světle oranžovým okrajem a tlumenou reflexní skvrnou, obdivovaná vitální novinka, z velké hlízy vyrůstají 2—3 kvalitní klasy.
- 201 WILDFIRE — Summerville — 84 — M — bílý s výraznou růžově červenou, nepravidelně ohraničenou skvrnou, 21 pupenů, 7 otevřených.

NOWETA GARDENS — ST. CHARLES, MINESOTA

- 460 ANGEL FACE — (Lambkin — Dominick.) Fischer — 84 — LM — ledově cyklámově růžový jemně napouštěný pinkovou s lehce krémovou v hrdle.
- 401 BUTTERCUP — Fischer — 84 — LM — krémově bílý se žlutým středem, zvláště zdravá odrůda, pochází z Break O'Dawn X Briarcliff.
- 415 DANCER — Fischer — 84 — LM — živá zlatožlutá barva s jahodově červeným středem, robustní, zřasená a vosková odrůda.
- 475 DREAMER — Fischer — 84 — M — sytá levandulová barva s perlefo-
vým nádechem a velkou žlutou skvrnou na dolních plátcích zlepšená
slavná odrůda Wedgwood, uvedená před 37 roky, silná textura, perfek-
tní zřasení, vitální odrůda.
- 498 DUSTY MILLER — Nagel — 84 — LM — starorůžová či středně hnědá
barva, jemně zřasený, voskový, pravidelně uspořádané klasy.
- 315 FLAME — Fischer — 84 — LM — čistě žlutý s neohraničenou skvrnou
v hrdle, kruhové, přetočené na zad, zřasené a voskové květy, pochází
z Nugget X žlutý semenáč, je zdravý.
- 415 GLAD HEART — Fischer — 84 — EM — středně žlutý s třešňově čer-
veným středem, silně voskový, zřasený, kruhový tvar květů, pochází z Ca-
rioca X Spectacular.
- 401 HALLMARK — Fischer — 84 — LM — květ krémově bílý napouštěný le-
vandulovou s karmínovým okem, lemovaným sytě levandulovou a levand-
ulovými špy. Pochází z Briarcliff X semenáč.
- 382 HIGH SEAS — Fischer — 84 — E — středně levandulově modrý pře-
chází do velkého bílého hrdla, raná odrůda k řezu, pochází z Bluebird
X neznámá.
- 455 HOCUS POCUS — Fischer — 84 — LM — sport Red Freckles, jenom má
víc bílé.
- 374 LAVENDER DREAM — Fischer — 84 — M — růžově levandulový s vel-
kými krémovými skvrnami na spodních plátcích, robustní, nepravidelně
uspořádané květy, dekorativní typ.
- 465 LORILEE — Fischer — 84 — LM — jemná levandulově růžová barva
s velkým krémovým hrdlem, extrémně zřasený.
- 542 MY BEAUTIFUL — Fischer — 84 — L — čistá pinkrůžová v hrdle smí-
šená s bílou. Pochází z křížení semenáč X Heather Hill.
- 495 QUAKER LADY — Fischer — 84 — M — jeden z nejrobustnějších kouřo-
vých s krémovým hrdlem, pochází z Gilt Edge X Golden Glove.
- 495 SAGE — Fischer — 84 — LM — lososově kouřový s malou žlutou skvr-
nou v hrdle, rodiče Carioca X Spectacular, otvírá 6—7 pravidelně uspo-
řádaných květů, výborná komerční odrůda.
- 441 SHORTCAKE — Fischer — 84 — LM — jahodově červený, ve středu bílý,
pochází z Briarcliff X semenáč, otvírá 7—8 květů.

PŘEDSTAVUJEME zahraňní šlechtitele

C. A. Perret:

Chlazení výstavních klasů mečků

V minulosti jsem se často přesvědčil o tom, že výstavní klas mečků zůstává ve špičkové kvalitě nejdéle 12 hodin. Pokoušel jsem se tuto dobu co nejvíce prodloužit pomocí nejrůznějších chemických prostředků (acylpirin), nebo přidáváním medu, minerálky a dalších přísad do vody, ve které byly uskladněné, nebo již vystavované klasy. Výsledky jsem měl však špatné. Jednou jsem si vzpomněl na vyprášení staršího pěstitel, který před lety zkoušel k chlazení květů jámu, vykopanou na stinném místě zahrady. Ke květům do jámy přikládal led a v těchto podmínkách údajně květy zůstaly o 3–4 dny déle svěží, než jiné. Protože můj zaměstnavatel měl velké chladicí prostory na ovoce a zeleninu, své první pokusy s chlazením květů jsem s jeho dovolením přenesl do těchto prostor. Usmyslel jsem si, že celý efekt chlazení náležitě prozkoumám. Již tehdy jsem věděl, že někteří květináři udržují v chladárně i 3 týdny květy mečků ve stádiu, kdy první puky ukazují barvu. Také jsem zjistil, že tyto klasy vykazují velmi krátkou životnost a rychle po přemístění do teplého prostředí vadnou.

Zpočátku jsem řezal květy s 2, 4, 6 a 8 otevřenými květy. Při prvních pokusech jsem si nezaznamenal teplotu chlazení, ale nebyla vysoká. Zjistil jsem, že květy se rozvíjely stále příliš rychle, než jak bych si to představoval. Postupně jsem teplotu snižoval, až jsem našel teplotu vhodnou pro většinu sort mečků. Některé mečky chlazení snášely lépe, jiné hů-

ře. Některé odrůdy se ve tmě stáčely, některé mírně měnily barvu, ale zachovaly si znaky, podle kterých jsem je mohl určit, zatímco některé se chlazením dokonce zlepšily. Jsou odrůdy, které po zchlazení a přenesení do normálního prostředí na sobě začínou vytvářet negativní znaky, jako různé skvrny, nebo dokonce úplně zvadnou.

Proto je potřebné před umístěním květů do chladírny udělat předběžné opatření, a to před chlazením i po něm. Zkráceně:

- a) nejvhodnější teplota pro většinu pravidelně uspořádaných květů mečků je asi 1,1 s. C. Řezeme i s 8 otevřenými květy, bez velkých problémů zůstanou v původním stavu i 8 dní. Nepravidelně uspořádané klasy se při této teplotě rozvíjejí trochu pomaleji s čímž je nutno počítat. Teplota **pod** 1,1 st. C je již nebezpečná pro popálení tmavších odrůd a po ukončení přechlazení má většina klasů jen velmi omezenou trvanlivost.
- b) U všech odrůd jsem zjistil, že chlazení lépe snáší ty klasy, které byly řezané a ukládané do chladírny z chladnějšího prostředí. To platí jako všeobecné pravidlo. Proto klasy nikdy neřezeme na plném slunci a také odřezané květy neumísťujeme před chlazením v teplé místnosti. Mokré a zarosené klasy se nedají úspěšně chladit.
- c) Po vyjmutí z chladírny různé odrůdy reagují na tuto změnu různě. Některé jsou úplně čerstvé, jiné již večer „odcházejí“ přímo na výstavním stole. Všeobecně odrůdy fy Konynenburg & Mark z Holandska snáší chlazení mnohem lépe, než kterékoliv jiné odrůdy. Nepřekvapilo by mne, kdyby tato fa oznámila, že své odrůdy k tomuto účelu testuje, ještě před jejich uvedením. Jako příklad uvedu odrůdu GREEN WOODPECKER, která je natolik dobrá, že u ní používám jen chlazené květy.
- d) Pokud nejsme důvěrně obeznámeni s charakteristickými znaky chlazení mečků, každá odrůda je

má jiné, nevěřím nikomu a nejméně rozhodčím na výstavě, že mohou určit, který klas je chlazený a který čerstvý. Vystavoval jsem vázu se třemi klasy GREEN WOODPECKER, každý klas byl na výstavním stole 65 cm dlouhý a měl sedm otevřených květů. Večer po výstavě jsem s těmito klasy odejel domů (asi 30 km) a znovu jsem je uložil do chladírny. Za týden jsem tyto klasy znovu vystavoval na další výstavě. Všechny klasy byly již 68 cm dlouhé, 2 klasy s 8 květy a jeden s 9 květy krásně rozevřenými. V obou případech váza získala nejvyšší ocenění a navíc rozhodčí chválil kvalitu květů zvláště na druhé výstavě. Toto uvádím jako argument proti některým odmítavým názorům na chlazení květů mečků.

- e) Pro vážného vystavovatele je malá chladírna, ve které se dá udržet teplota 1,1 st. C nutností. Mám radost, když mohu řešat své nej-

lepší klasy i týden před výstavou. Udělám všechny potřebné úpravy klasu a takto je odložím na bezpečné místo, kde nehrozí žádné nebezpečí poškození klasů, do chladírny. Před výstavou spím klidně, zatímco moji soupeři jsou nemocní obavou o vývoji počasí. Stačí mi otevřít dveře chladírny a uvidím sto i více klasů ve výstavní kvalitě, které jen čekají, až je umístím na výstavní stůl.

Vím však, že chlazení není rozhodujícím ukazatelem, že je potřebné mít další vědomosti, jak výstavní klas vypěstovat, ale člověk by přece byl blázen, aby nevyužil možnost, jak květy udržet co nejdéle čerstvé. Vždyť pěstitelé narcisů i tulipánů už odedávna používají chladničky, aby ukázali své nejlepší výpěstky na více výstavách.

(Bulletin New Zealand Gladiolus Council, číslo 92, duben 1983.)

Podle volného překladu upravil P. Mímránek

Omezíme používání chemických přípravků při ošetřování mečků?

[Referát přednesený na VČS dne 25. 2. 84

Petr Mímránek

Se znepokojením sleduji v posledních letech zvýšenou intenzitu chemického boje proti houbovým a hmyzím škůdcům na mečcích a nejen na nich. Uvažme, jak velké množství chemie použijeme na malém záhonku při dezinfekci půdy, při moření hlíz před výsadbou, při mnohonásobném postřikování během vegetace a konečně při skladování hlíz v obavě před zkázou spících hlíz. Představme si, kdyby se tak intenzivně chemizovalo na polích, nebo dokonce v lesích? Jistě by již dávno bylo vyhubeno obrovské množství živočichů, především hmyzu, bez kterého si vlastně ani přírodu nedovedeme představit a který není jen škodlivý. O přímých následcích na zdraví člověka ani nemluvě. Také v zemědělské výrobě si nedovedeme pěstování kulturních plodin bez chemie, především herbicidů, představit.

Výzkumné ústavy zemědělské agrotechniky si tuto skutečnost již uvědomují a vyvíjejí nové přípravky na biologické bázi — např. „Dipel“ který obsahuje zárodky bacilu *Durangensis*, účinné proti obaleči jablonořivému. Na přípravcích na podobné bázi, které by měly přispět k odstranění toxických účinků chemických přípravků, se usilovně pracuje, stejně tak jako na feromonových lapačích proti obaleči modřínovému a jinému hmyzu. Proto se snažím všemožně vyhnout chemickému ošetřování mých květin na zahrádce, abych na

minimum snížil škodlivý vliv těchto přípravků na lidský organismus. Někteří pěstitelé však lehkomyslně poukazují na to, že mečík není plodina konzumní, ale zapominají, že v dalším roce na přechemizovaném pozemku pěstují zeleninu, brambory i jahody, které pak konzumují i se zbytky toxic-
kých látek rozkládajících se v půdě několik let. Je třeba si uvědomit, že ne všechny přípravky se zaručeně v půdě rozloží bezzbytku. Proto bych chtěl seznámit naše členy s ochranou mečíků, jak ji provádím na své zahradě. Můj-
sím však hned na počátku podotknout, že bez chemické ochrany, i když v omezeném množství, se obejít nemohu, protože pěstují mečíky na záhonech v 3—4letých cyklech, a proto je třeba půdu dezinfikovat. Obsáhle se dezinfekci půdy zabývá článek ing. Jaroslava RODA, otisknutý v časopise Zahradnictvo č. 2, ročník 1984, kde autor popisuje polské zkušenosti s dezinfekci pěstebních substrátů. Na toto téma byl v našem zpravodaji uveřejněn článek o využití přípravků Basamid, Di-Trapex a Nematin. Uvedené přípravky jsou však cenově dosti nákladné a nejsou vždy k dostání. Dá se s nimi však šetřit. Dezinfekce celého záhonu se mi jeví dosti neekonomická a je pocho-
pitelné, že se nepodaří půdu ošetřit do dostatečné hloubky. Navíc je účinek dezinfekce při použití granulovaných přípravků značně snižován, nepoužije-li se potřebné mechanizace (rotavátoru) k důkladnému promísání půdy s pří-
pravkem. V případě použití tekutého přípravku pronikne tento jen do hloubky asi 5—8 cm. Zarývání tekutých přípravků je také nevýhodné, protože ruční zarývání vyžaduje značnou fyzickou námahu, při které jsme nuceni přípravek vdechovat. Mnoho škůdců, jako drátovce a háďátka nezničíme, proto-
že žijí v hloubce až 40 cm. Proti Fuzariu spp. je potřebné použít až dvojnásobného množství přípravku, protože tato kořenová hniloba je proti všem dostupným přípravkům i propařování značně odolná. V těžkých jílovitých pů-
dách takřka nezničitelná.

Dezinfekci provádím takto: V září, kdy je dostatek slunečných a teplých dnů a není ještě práce se sklizní podzimní úrody, navozím si hromadu dobré ornice (20—30 koleček), přidám na jedno kolečko lopatu jemného říčního písku a vše přeházím přes síto, aby se půda nakypřila. Nedávám žádná hno-
jiva, vápno ani komposty. Organické příměsy snižují účinek dezinfekce. Na rozprostřenou černou fólii vrstvím nakypřenou zeminu, smíchávám a polévám podle potřeby přípravkem přiměřeně zředěným vodou. Mírné předávkování chemikálie není v tomto případě na škodu. Hromadu takto ošetřené půdy nakonec zakryji černou fólií a zatížím kameny, aby fólii nestrhl vítr. Takové ošetření mi zaručuje kvalitní a zdravou zeminu, kterou použiji na jaře. Asi čtrnáct dní před sazením hlíz otevřu a zeminu prokopu a rozhrnu, aby vyprchaly zbytky přípravku. Takto ozdravenou zeminou podsypávám hlízy i brut, a to 10 cm pod a 10 cm nad, bez použití pískového lůžka. Pro jistotu je možno zeminu dodatečně ošetřit proti pronikání nemocí z okolní půdy při-
dáním 3 lžíc Dithane M-45, nebo jednu polévkovou lžiči Fademorfu 5G na jedno kolečko. Drátovce vybírám při rytí. Nejvíce jich bývá na pozemcích, kde se dlouho nic nepěstovalo. Přípravek Difonate 10 G se mi jeví jako nejúčinnější proti tomuto úpornému škůdci. Zapravujeme jej do zeminy při jarním prokypřování a uhrabávání záhonů. Účinkuje však v půdě více než jeden rok, a proto kdo má málo místa a musí po mečíkách pěstovat konzumní plodiny, ať raději drátovce vychytá do pastí. Tyto připravíme z 15 cm hlubokých jam-
ek (označených), do nichž uložíme po 1—2 půlených vařených brambo-
růch. Pasti zasypeme zeminou a po 14 dnech kontrolujeme. Jak proti mšicím a třásněnce bez chemie? Chemika, n. p., Bratislava, začíná pokusně vyrábět speciální lep, odolný proti dešti i prudkému slunci. Nanášej se na fólie libo-
volných rozměrů, které se zavěšují mezi záhony — v našem případě mečíků. Fungují jako mucholapky s účinností asi 14 dnů, pokud se dříve nezalepí hmyzem. Po dvouletých pokusech jsem došel k závěru, že na zavěšené lapáky

se přichytí méně hmyzu, než na ty, které jsem náhodou nechal ležet na zemi. Hmyz pravděpodobně lépe reaguje na návnady položené vodorovně. Na fólii červené nebo žluté barvy, o rozměrech asi 25×15 cm, kterou jsem pokryl tenkou vrstvou lepidla, se za dusného červnového podvečera nacytalo asi 200 mšic a 30 třásněnek a jiný hmyz. Takto obsypaná návnada je pro druhý den neúčinná. Proto lepidlo i s mrtvým hmyzem lehce smyjeme technickým benzínem a fólie se může znovu potáhnout vrstvičkou lepidla, které se vodou ani mýdlem nedá odstranit. Tímto způsobem sice nezlikvidujeme nálet mšic ani třásněnek, ale zjistíme dobu množení (mnohdy již koncem května) a tím včasný a účinný zásah proti těmto škůdcům. Pokud zjistíme třásněnku až v rozvitéch květech, kdy má za sebou celý vývoj v pletivu listů a mladém klasu, je zbytečné stříkat, protože to vede obyčejně jen ke zničení květů. Přípravky vyrobené na bázi organofosfátů, např. Metation, Arabofotion, Fosfotion se jeví nevhodné pro ošetřování mečíků. Při vícenásobném použití porušují přirozenou ochrannou voskovou vrstvu, způsobují popálení a otevírá se volná cesta houbovým infekcím, především plisni šedé, ale také fuzariu spp. Popálené listy nemohou náležitě asimilovat a hlízy špatně vyzrávají. Víme, že mšice je velmi citlivá na sebeslabší insekticidní postřiky. Dokonce jí ničí samotné smáčedlo. Třásněnka je však pravým opakem. Proti ní je nutné zasáhnout včas, a to účinným dotykovým insekticidem, např. Ambusem, který je vhodné doplnit některým ze systémových přípravků, nejlépe Bi 58. Do takového přípravku je zbytečné přimíchávat ještě další. Ambush proniká do pletiv rostliny, kde zasáhne třásněnku. Proti jejím vajíčkům je však nedostačující, proto je třeba postřík 3krát ve čtrnáctidenních intervalech opakovat, abychom zasáhli i další generaci škůdce. V oblastech s vysokým výskytem třásněnky však více než 3–4krát nestříkáme, protože se úplně vyhubit nedá. Zaměříme se raději na její totální zlikvidování při sklizni hlíz.

Jak mořit hlízy mečíků při sázení a sklizni?

Při moření hlíz před sázením se snažím co nejvíce zkrátit a omezit manipulaci s chemickými přípravky. Připravím si roztok Primalexu (barva na nátery stěn pokojů), do nějž naleju ve vodě rozpuštěné fungicidy Ronilan a Fundazol. Hlízy sázím tak, že je oloupané beru dřevěnou pinzetou, namáčím v roztoku a ihned kladu do řádků. Při sklizni bývá často vidět na starých hlízách zbytky barvy. Avšak při sklizni se bez chemie neobejdu, protože ošetření hlíz je v této době nejdůležitější. Mám na mysli, že budu ošetřovat částečně spící hlízy, a proto si mohu dovolit přiměřeně zvýšit koncentraci přípravků. Jestliže při sázení aplikuji především fungicidní přípravky, pak při sklizni dávám přednost insekticidům v kombinaci s fungicidy. Sleduji tím prioritně zničení třásněnky a úplné odstranění zaprašování hlíz fungicidy na skládce. Po vyjmutí ze země odstraním stvol těsně u hlízy a částečně odstříhám i kořínky. Hlízy rozložím na lístky a co nejdříve dokonale postříkám. Lístky rozložím na slunném místě, aby hlízy mohly alespoň zaschnout. Pokud je větrné a slunné počasí, vynáším lísky ven i každý den. Důležité je, aby hlízy byly ošetřeny, pokud mají co největší půdní vlhkost. Jen tak postřík prosákne i pod šupiny, až na bazální část hlízy. Později již hlízy na skládce nemořím, ani ničím nezасыpávám. Je nepříjemné, jsou-li hlízy v sáčcích zasypaný různými práškovými přípravky, které při každé manipulaci s hlízami vdechujeme. Hlízy je však třeba uskladnit při teplotě nižší než 4 stupně C a často větrat ventilátorem, což je dalším předpokladem úspěšného skladování. Nízká teplota nedovolí množení možných třásněnek a prosušování ventilátorem zamezuje vzniku houbových chorob.

Chemické přípravky tedy používáme k ochraně našich květin jen tehdy, je-li to nanejvýš nutné, zbytečně neexperimentujeme s neznámými přípravky, ale

aplikujeme je s vědomím, že budou opravdu účinné. Chtěl bych ocenit práci těch pěstitelů, kteří chemii na zahrádce úplně zavrhlí a daří se jim vypěstovat zdravé hlízy a výstavní klasy. V zájmu dobrého zdraví nás všech by bylo nedocenitelné, kdyby také títo pěstitelé o svých poznatcích do našeho zpravodaje napsali.

aforismy

Vlastimil Novák

Láska je proto mezi námi, aby alespoň někteří lidé se měli rádi.

Lhostejnost je módou dnešního člověka.

Lidé často mění své názory jedná-li se o jejich existenci.

Převážná většina žen se počítá mezi chytré, mnohé z nich však doplácí na blbost.

Když mluví chytrý člověk tak mičíme, když mluví blbec tak také.

Hodně peněz kazí člověka, málo zase život.

Léty přibývá moudrost, ale ztrácí se odvaha.

Blbec se stává daleko rychleji větším blbcem než chytrý člověk chytřejším člověkem.

Společenská kronika

Hodně zdraví a životních úspěchů přejeme našim přátelům, kteří prožívají svá jubilea od září do konce roku.

50 let

STĚPÁN BOREŠ, Milevsko
JAROSLAV MÁJ, Dřívý
JOSEF DVOŘÁK, Zvěrkovice

55 let

BOHUSLAV BAJER, Kroměříž
MUDr. LADISLAV JANOČKO, Košice
MIROSLAV KOVAŘÍK, Bohumín

60 let

Ing. LUBOMÍR JEŽÍŠEK, Ostrava 3
VÁCLAV KADLEC, Uherské Hradiště
EMILIE KULISOVÁ, Havířov
VÁCLAV VAVŘINA, Plzeň
VLASTIMIL VOLF, Micmanice

65 let

BOŽENA ČABOUNOVÁ, Třemošná
u Plzně
STANISLAV VÍTEK, Řečice

70 let

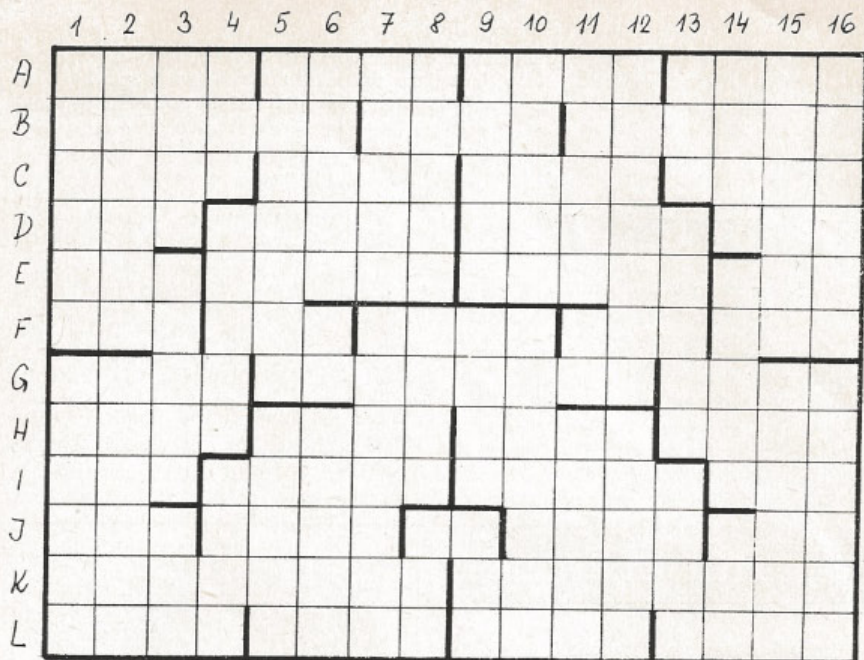
KAREL FRÁŇA, Poděbrady

Dne 24. června zesnul náhle a neočekávaně promovaný pedagog - zaslužilý učitel a ředitel ZVOU v Kelči a jeden ze zakládajících členů naší zájmové organizace

př. Jaroslav HRUŠKA

ze Zašové. Byl to vzácný, povitý a svědomitý člověk. Všichni, kdo jste ho znali, i vy ostatní, věnujte mu tichou vzpomínku.

Naši šlechtitelé

VODOROVNĚ: A. Vápencové pohoří, hlavní síň starořeckého chrámu, zásobovací podnik v Praze 5, lázně v SSSR u Černého moře. B. ???, ???, ???, C. Epopej, smysl vnímající zvuk, severské mužské jméno (též Olaf), spisy. D. Masa lidí, hrdina Puškinovy poémy Cikáni, čert, řeka v NSR. E. Mezinár. obchodní organizace, anti-koncepční vložka, vrch u Bělehradu, stovka. F. Nervová porucha, Evropská platební unie, jednotka síly, choroboplodný zárodek, jehličnatý strom. G. Cizí mužské jméno, kypřit, angl. biochemik, nositel Nobelovy ceny z r. 1957. H. Pařížské letiště, obdělávaný pozemek, citovost, řeka v SSSR. I. Rakouské město, posvátná kniha islámu, ženské jméno, vychovatelka [ze špaň.]. J. Začátek latinské modlitby, druh motýla, označení čs. letadel, město USA ve státě Wyoming, okresní nár. výbor. K. ???, ???, L.

Platidlo Portugalské Indie, malý východoasijský jelen, disperze ze saponátů, korýši.

SVISLE: 1. Úvěr, umístění. 2. Rýti, nejvyšší hora Turecka. 3. Město na Donu, podnik v Nýrsku, město ve Venezuele, 4. Vzorec sírníku cínatého, výzvy, obec okresu Beroun. 5. Poslepu, experiment. 6. Přístav v jižní Francii, Universita Karlova, zemědělci. 7. Stavební kámen, ???, 8. ???, angl. otevřený, pasti na zvěř. 9. Podpora, domácí žen. jméno, mys. 10. Vodní stavba, pár korábů. 11. Druh papouška, značka voltampéru, český violoncellista, profesor JAMU (1907 až 1968). 12. Nekoulet, zálusky. 13. Belgické město, významný dokument, město ve Francii. 14. Pupy na roubech, značka zubní pasty, SPZ vozidel Ostravy. 15. Čísti, ???, 16. První letec, orlí.

NÁPOVĚDA: D. AAR. F. EPU. G. TODD. L. ATIA. 3. AJI. 13. ANOR.

HÁDES